№ 48. Czwartek 27. Lutego 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 13. lutego r. b. mianować najłaskawiej gr. kat. plebana a zarazem dziekana krajowego i dystryktowego nadzorcę szkół ludowych w Sokalu imx. *Jana Ciepanowskiego* honorowym kanonikiem gr. kat. kapituły przemyskiej.

— Minister stanu mianował dotychczasowego suplenta gimnazyalnego *Wojciecha Rypel* w Bochni rzeczywistym nauczycielem przy gimnazyum w Rzeszowie.

Telegramy.

Berlin, 24go lutego. Od granicy polskiej donoszą z dnia dzisiejszego: Podług ogłoszonego dziś nakazu namiestnika nie będzie już przedsiębrane ani śledztwo ani aresztowanie za przestępstwa popełnione przed ogłoszeniem stanu wojennego. Arcybiskup Feliński znachodzi powszechną sympatyę. Wszystkie stany uczęszczają bardzo licznie do kościołów.

Przegląd polityczny.

Lwów, 27. lutego. Izba panów na posiedzeniu z dn. 24. b. m. skończyła rozprawy nad ustawą drukową, i przystąpiła do pierwszego odczytania projektu do prawa uzupełniającego kodexa karny i wojskowy, przyjętego już poprzednio przez izbę deputowanych. Projekt ten właściwemu wydziałowi do zgłębienia odstąpiony został.

Wysokie ministeryum stanu, na zażalenie wydziału krajowego, załatwiło sprawę o zakwestyonowaną własność w Lincu decyzyą, którą w właściwej rubryce podajemy.

Mowa księcia Napoleona wywołała gwałtowną burzę w senacie francuskim; ze wszystkich stron odezwały się głosy do porządku wzywające. Posiedzenie na chwilę zawieszone być musiało. Już przy samem rozpoczęciu rozpraw nad adresem kilku senatorów, znanych z przywiązania do legitymistycznych tradycyi, jak pp. Segur d'Aguesseau i Laroche Jaquelin wystąpili przeciwko rządowi z zarzutem, iż cierpi i ochrania dzienniki rewolucyjne, religię i prawo podkopujące ku powszechnemu zgorszeniu. Pociski te wymierzone były głównie przeciwko p. Persigny, ministrowi spraw wewnętrznych i znanemu od dawna przyjacielowi Cesarza. P. Persigny wprawdzie sam wystąpił, starając się odeprzeć czynione mu zarzuty, głównie jednak książę Napoleon stanął w jego obronie, występując zarazem z tak gwałtowną napaścią na byłych emigrantów i legitymistów, że mowa jego powszechne oburzenie wywołać musiała. Dla zatarcia smutnego wrażenia, jakie mowa ta sprawiła, odezwał się w kilku słowach minister Billault, prostując wyrazy księcia i wyświecając stanowisko Cesarza Ludwika Napoleona, który chociaż nie wypiera się pochodzenia swego rewolucyjnego, wszelako objąwszy kierunek rewolucyi, chce ją widzieć czystą, prawą i umiarkowaną. Z innych mowców, którzy dotąd przy rozprawach nad adresem słyszeć się dali, zasługuje na uwagę baron Bourgoing, którego mowa zawiera treściwy i trzeźwy pogląd na kwestyę węgierską. Wyciąg z tej mowy podajemy w właściwej rubryce.

Znany pogromca lwów w Algieryi Juliusz Gérard złożył rządowi francuskiemu projekt ustalenia panowania Francyi w południowych stronach Algieryi i otwarcia bezpośredniej drogi do Senegalu, coby się znacznie przyczyniło do podniesienia posiadłości francuskich w Afryce.

Podczas gdy główny minister Króla Madagaskaru odbywa poselstwo u Cesarza Francuzów, Anglia wysyła ajentów dyplomatycznych do tego władzcy. Rywalizacya więc wpływu angielskiego z francuskim wnet się w odległych tych stronach rozpocznie.

W Grecyi zdaje się, że powstańcy opanowali zdradą warownię Palamides, panującą nad Nauplią i jej zatoką. Gdy jednak dowódcy powstańcy mają być między sobą niezgodni, przeto jest nadzieja, że wojska królewskie powstanie wkrótce uśmierzyć zdołają. Izby prawodawcze w Atenach uchwaliły jednomyślnie adres z oświadczeniem niezachwianego przywiązania do tronu królewskiego.

W Turcyi główna uwaga rządu zdaje się być zwróconą ku uporządkowaniu finansów. W tym celu złożono komisyę finansową, i powołano do niej syndyków zawartych dotąd pożyczek zagranicznych, nowy zaś hat sułtański stanowi, iż wielki wezyr odtąd sprawować winien zarazem obowiązki ministra finansów.

W Moskwie zawiązał się komitet w celu zajęcia się losem tak zwanych ludzi dworskich, to jest dawnych poddanych szlachty, gruntów żadnych nie posiadających, którzy obdarowani wolnością w skutek zniesienia poddaństwa, pozbawieni zarazem zostali opieki, jakiej od byłych panów swych doznawali.

Dzienniki warszawskie zawierają ogłoszenie jenerała p. o. namiestnika Królestwa, według którego naczelnicy wojenni nie mają już dochodzić czynów przed zaprowadzeniem stanu oblężenia popełnionych, lecz odnosić się w tem do decyzyi namiestnika. Polecono zarazem przyspieszać ukończenie rozpoczętych już spraw, i dochodzić z całą surowością przewinień, po zaprowadzeniu stanu oblężenia popełnionych.

Dzienniki amerykańskie donoszą o nowych zwycięstwach przez wojska unii na separatystach odniesionych. Dla zaspokojenia gwałtownych potrzeb skarbu, izby prawodawcze w Washingtonie uchwaliły wydanie monety papierowej z obiegiem przymusowym aż do wysokości 150 milionów dolarów (300 milionów reńskich w srebrze). Izba handlowa w Nowym Yorku postanowiła popierać przyjmowanie monety tej papierowej, dla ulżenia rządowi kłopotów finansowych.

Sprawy krajowe.

Lwów, 27. lutego. Dnia wczorajszego odbyło się w tutejszym kościele katedralnym solenne nabożeństwo dla uczczenia rocznicy nadania konstytucyi ludom państwa austryackiego. Celebrował nabożeństwo Przewielebny Jksiądz infułat Ostrawski przy asystencyi licznego duchowieństwa, a świątynię oprócz naczelników wszystkich władz cywilnych i wojskowych, wysokiej jeneralicyi i korpusu oficerów przepełniało prawie zgromadzenie pobożnych ze wszystkich stanów, zanosząc do Najwyższego gorące modły o pomyślność Monarchy za wzniosły akt łaski, którym połączone pod swojem berłem ludy w zeszłym roku uszczęślić raczył.

Równie uroczyste nabożeństwo odbyło się w godzinę poźniej w gr. kat. miejskim kościele parafialnym, gdzie celebrował Jego Excel. najprzewieleb. Arcybiskup gr. kat. metropolita imx. baron Jachimowicz.

Po południu około godziny 4tej był wielki obiad u Jego Excel. Namiestnika, na którym znajdowali się najwyżsi dostojnicy kościoła, szefowie władz cywilnych i wojskowych, członkowie wydziału krajowego i reprezentanci wszystkich stanów. W ciągu uczty wnoszono kilkakrotne toasty na cześć Monarchy i domu cesarskiego.

Protokół siódmego posiedzenia rady miejskiej odbytego na dniu 16. stycznia 1862 r. — Prezydujący pan burmistrz miasta.
(Ciąg dalszy.)

L. m. 23.889, l. w. 350. — Zgodnie z wnioskiem magistratu i sekcyi II. uchwalono:

1. Ażeby na targowicy ryb stanowiska jak dotychczas wypuszczać rybiarzom tutejszym za opłatą roczną 100 zł. od stanowiska na dwie kadzi,

2. ażeby te stanowiska o ½ sąga, to jest 1½ sąga na 2 sągi □ powiększyć,

3. ażeby także pół stanowiska na jedną kadź w obszerności 1 sąga □ za opłatą roczną 50 zł. dozwolić nakoniec,

4. ażeby furom obcych handlarzy stanowiska dniowe przy targowicy za opłatą 50 centów dziennie od fury jak dotychczas udzielać.

Sprawozdawca radny p. Głowacki.

L. m. 28.181 l. w. 374. — Na wniosek magistratu i sekcyi II. uchwalono:

wydać przedsiębiorcom budowli karczmy w Hołosku propinatorom Briefer & Lauer drugą połowę wypadającego wynagrodzenia w kwocie 274 zł. 9 centów, zaś nie przyzwolono wydać dodatkowych 100 zł. za roboty nad kosztorys poczynione, ponieważ ci przedsiębiorcy ugodą pierwotną wszelkiego dodatkowego wynagrodzenia się zrzekli, — niemniej nieprzyzwolono wydać 4 sągów drzewa opałowego na osuszenie tej karczmy, gdyż stary drewniany materyał, o którego zużyciu przy lustracyi wzmianki nie ma, na ten cel jest dostateczny.

L. m. 29.382, l. w. 407. — Zgodnie z wnioskiem magistratu i sekcyi II. uchwalono: wydać gminie ewangelickiej na opał szkoły wsparcie drzewem opałowem, mianowicie 5 sągów bukowego i 5 sągów osikowego bezpłatnie na rok bieżący.

Sprawozdawca radny ks. Ostrowski.

L. m. 27.523, l. w. 382. — Na wniosek magistratu i sekcyi VII. zezwolono wypłacić właścicielowi realności l. 351²/₄ Karolowi Höflich czynsz za umieszczenie szkoły parafialnej u Ś. Anny za czas od 1. grudnia r. b. po ostatni listopad 1862 roku w kwocie 315 zł. półrocznie z góry wypłacalny i uchwalono komisyonalnie z przybraniem p. sprawozdawcy, proboszcza miejscowego i nauczy-

ciela, wyszukać dogodniejszy i tańszy lokal na szkoły w innej sąsiedniej realności.

Sprawozdawca radny p. Adamski.

L. m. 31.327 l. w. 10 ex 1862. — Na wniosek magistratu i sekcyi I. uchwalono: wydać Towarzystwu Ś. Wincentego na wsparcie ubogich 5 sągów drzewa opałowego bukowego bezpłatnie

L. m. 28.120, l. w. 417. — Na wniosek magistratu i sekcyi I. zezwolono wypłacić liwerantowi skór dla domu pracy, Leib Menkes należytość 450 zł. mon. austr. (c. d. n.)

Wiedeń, 25. lutego. (Zagodzenie zakwestyowanej własności gmachu w Lincu.) Zażalenie wydziału krajowego Górnej Austryi przeciw c. k. skarbowi, zaniesione o naruszenie prawa własności stanowej, i obrócenie gmachu stanowego na pomieszkanie i kancelarye dla prezydyum namiestnictwa, w pierwszej instancyi odrzucone zostało. Pomimo tego jednak ministeryum stanu okazało gotowość załatwić sprawę w dobry sposób i wyprawiło do Lincu komisarza, za którego pośrednictwem sprawa pomyślnie tymczasowo załatwiona została.

(Posiedzenie izby panów z 24. lutego.)

Prezydujący książę Auersperg. Na ławie ministrów: pp. hrabia Rechberg, Schmerling, baron Mecsery, Plener i szef sekcyjny Rizy.

Dalsza debata nad ustawą prasową; §. 28. przyjęto bez rozprawy. Do ostatniego ustępu §. 29. wnosi hr. *Leon Thun* poprawkę, ażeby wypuścić wyrazy: „Obsorge und". Pan *Rizy* przyznaje, że te wyrazy są zbyteczne, ale za to musianoby je przyjąć do następnych paragrafów. Baron *Krauss* przyłącza się do tego zdania. Książę *Jabłonowski* zwraca uwagę na to, że potem należałoby przyjąć do §. 33. wyrazy „pflichtmässige Aufmerksamkeit."

Wniosek hr. Thuna został przyjęty.

Z podobnemi poprawkami redakcyjnemi przyjęte zostały §§. 30 do 38.

Przy §. 38 zabiera głos hr. *Thun* i wyświeca obszernej mowie powody, które go skłaniają do uznania zasad tego paragrafu. Mniema, że mogą ztąd wyniknąć niebezpieczeństwa, którym zapobiedz może tylko ściśle trzymanie się zasad konserwacyjnych tak ze strony rządu jak i ludu. Prezydent wezwał mowcę dwukrotnie do porządku.

Paragrafy 39. i 40. przyjęto bez debaty.

Potem nastąpiło z porządku dziennego pierwsze odczytanie noweli karnej.

(Statuta bankowe.) Nowe statuta banku narodowego austryackiego, stanowiące część integralną umowy między skarbem państwa a bankiem zawrzeć się mającej, składają się z 6. działów i 78. paragrafów. Dział I. traktuje o przywileju bankowym i towarzystwie bankowem w ogóle, i stanowi w §. 1., iż przywilej banku narodowego, który według patentu z dn. 1. lipca 1841 trwać miał do roku 1866, przedłużony zostaje do dnia 31. grudnia 1890 roku. Bank narodowy jest instytucyą niepodległą i samoistną (§. 2) w granicach statutu i regulaminu swego, zostającą pod nadzorem i opieką rządu. Jest towarzystwem akcyjnem (§. 3) i używać będzie dotychczasowej firmy „Bank narodowy austryacki". Ma siedlisko swe w Wiedniu (§. 4), może jednak zaprowadzać filie swoje po różnych miejscach monarchii, w miarę jak tego uzna potrzebę i filie te zwinąć może przed upływem trwania swego. Nakoniec §. 5. stanowi, że trwanie to kończyć się będzie z dniem ostatniego grudnia 1890 roku, jako z terminem upłynionego przywileju bankowego.

Dział II. mówi o funduszu towarzystwa i stosunkach prawnych akcyonaryuszów. §. 6. stanowi, że fundusz banku narodowego składa się z sumy 110 milionów 250 tysięcy reńskich w walucie austryackiej, czyli 150.000 akcyi po 735 reńskich. Podwyższenie lub zmniejszenie tego funduszu nastąpić tylko może za zezwoleniem powszechnego zebrania akcyonaryuszów. Oprócz tego jest fundusz rezerwowy, stanowiący część majątku bankowego. Według §. 7. akcyonaryusze mają równy udział w majątku bankowym, który (§. 8) stanowi rękojmię za zobowiązania banku. §. 9. opiewa, że akcyonarysze razem wzięci stanowią towarzystwo bankowe. Akcye wydane będą na imiona własne i zapisane w osobną księgę akcyjną. Akcye są nie dzielne, i dla przepisania imiennego (§. 10) akcya zwróconą być winna bankowi z cesyą (giro) ostatniego właściciela. Jeżeli akcye przejdą w posiadanie nowego właściciela w skutek pertraktacyi urzędowej spornej lub niespornej (§. 11). W takim przypadku władza właściwa zapisze na akcyi samej wręczenie jej nowemu właścicielowi i temuż wyda akcyę, której imienne przepisanie w zwykłym sposobie nastąpić może. § 12. przyznaje akcyonaryuszom 5 od sta rocznego procentu od czystego dochodu z czynności i majątku bankowego, i stanowi zarazem, że reszta pozostała czystego dochodu w ten sposób rozdzieloną będzie, iż $\frac{1}{4}$ część służyć ma na powiększenie funduszu skarbowego, $\frac{3}{4}$ części zaś jako superdiwidenda pomiędzy akcyonaryuszów rozdzieloną będzie. Wszakże już po upływie pierwszego półrocza, mogą być rozdzielone na każdą akcyę po 20 reńskich i więcej tytułem wykazanego zysku, według uznania dyrekcyi; reszta zaś wypłaty czystego dochodu nastąpi w miesiącu styczniu każdego roku, po odbytem zgromadzeniu ogólnem akcyonaryuszów. Jeżeli roczne zyski i dochody nie wystarczą na opłatę procentu po 5% od majątku bankowego, w takim razie ilość brakująca powziętą być może z funduszu rezerwowego, jeżeli tenże wynosić będzie 10% majątku bankowego. Według §. 13. fundusz rezerwowy osobno administrowany będzie; jeżeli tenże dojdzie do wysokości 20% kapitału bankowego, na ten czas kwota według §. 12. funduszowi rezerwowemu przekazaną, do połowy zmniejszoną będzie. Jeżeli zaś fundusz rezerwowy dojdzie do wysokości 30% majątku bankowego, w takim razie ustają wszelkie przekazy na jego korzyść, na czas tak długi, jak się na tej wysokości utrzyma. Dyrekcya bankowa i wydział bankowy stanowią o korzystem użyciu funduszu rezerwowego. (d. c. n.)

Anglia.

Londyn, 22. lutego. (Stosunki z Ameryką.) Odkąd w skutek pomyślnego załatwienia sprawy statku „Trent" zniesiono zakaz wywozu materyałów wojennych z portów angielskich do Ameryki, pakują w Liverpoolu na okręta wielką ilość dział, amunicyi, koców i t. d. przeznaczonych dla konfederacyi. Między temi okrętami znajduje się parowiec śrubowy, który przed kilku miesiącami umknął z bawełną przed okrętami blokującemi Charleston. Ponieważ żadne towarzystwo asekuracyjne nie daje okrętowi bezpieczeństwa okrętów mających wieść wyżej rzeczone materyały wojenne, rozmaici spekulanci biorą na siebie całą odpowiedzialność.

(Poselstwo do Madagaskaru.) Pan Ellis szef poselstwa od rządu angielskiego na wyspę Madagaskar wyprawionego przybył 15. stycznia do Tametave, i miał niezwłocznie udać się do Emyrny, stolicy Radamy II. Pan Ellis odbył r. 1857 poufną misyę do Królowej Ranavalo, i naówczas zawiązał ważne stosunki z członkami rodziny królewskiej.

(Posiedzenie parlamentu d. 19. lutego.)

W izbie niższej pan Hadfield proponuje drugi odczyt projektu względem zniesienia przysięgi składanej przy obejmowaniu urzędu. Rzecz ma się w sposób następujący:

Wszyscy członkowie rady gminnej i inni urzędnicy municypalności obowiązani są składać przysięgę, że nigdy władzy swojej używać nie będą na pogwałcenie praw kościoła i duchowieństwa krajowego. Akt parlamentu przepisuje także tę przysięgę urzędnikom państwa z tą różnicą, że obowiązani sa składać ją dopiero w 6 miesięcy po wstąpieniu do urzędu. Skutkiem tego jest, że w sprawach lokalnych przysięga stanowi zaporę dla dysydentów, i przyczynę sporów między nimi a anglikanami. Dla urzędników korony, dla armii i floty, dla sędziów i ministrów obowiązek przysięgi jest urojeniem. Zwykle nie składają oni przysięgi, za to bywa corocznie wydawany akt indeminifikacyi, który daje urzędnikom państwa absolucyę pod pozorem, że niedopełnili powinności przez nieznajomość prawa, przez nieobecność, lub inny ważny wypadek. Rząd teraźniejszy nie przywiązuje żadnej wagi do tej ustawy, książę Newcastle jeszcze przed dwoma laty potępiał ją publicznie, ale konserwatyści bronią jej gorliwie, ponieważ jak lord Chelmsford utrzymuje, niezbędnie jest potrzebna aby przeciwników kościoła trzymać na wodzy. Pan Newdegate wnosi poprawkę względem drugiego odczytu bilu. Sir G. Grey przystaje na drugi odczyt. Wniosek przyjęty 63 głosami przeciw 54.

Francya.

Paryż, 22. lutego. (Rozprawy w senacie.) Rozprawy nad adresem rozpoczęły się w senacie d. 21. b. m. W pierwszym dniu mówili p. Ségur d' Agnesseau, kardynał Mathieu i baron Bourgoing, który między innemi w następujących odezwał się słowach: „Co zaś Węgier dotycze, gdzie przed nie dawnym jeszcze czasem wielkie było wzburzenie umysłów, mogące stać się powodem wielkich niepokoi stykając się z zaburzeniami włoskiemi — mogę zapewnić, że zamieszki, które przed kilkoma miesiącami miały cechę wcale niepokojącą, zupełnie teraz są uśmierzone. Dobre zamiary Cesarza nie są już zapoznane, wszystkie koncesye, jakie tylko są możliwe zwolna przyznane będą, i jako fakt znaczący powiedzieć mogę, że odmówienie podatków od Presburga do Temeswaru, i od Temeswaru do Hermanstadtu, zupełnie ustało. Oporu nieprawnego nie masz już nigdzie i tam gdzie poborcy podatków w czasach niepokoi wydaleni zostali, zastępują ich władze miejscowe i pobierają podatki i odwożą je do skarbu cesarskiego, ludy węgierskie poznały jak wiele im zaszkodziło wywołane wzburzenie. Wieśniacy madziarscy równie jak i więksi właściciele ziemscy wyrazili życzenie pojednania z władzą panującą. Trzeba znać ten kraj azeby wiedzieć, że osobna jego egzystencya jest nie możebną, tak ze względów na jego interesa, jako i też i ze względów mieszanej tam ludności. Słowianie i Madziary częstokroć po nieprzyjacielsku między sobą rywalizujący, mieszkają wspólnie na jednej ziemi. Unia Węgier z Austryą, szanującą prawa ich, jest nieodzowną koniecznością, wywóz płodów bogatych prowincyj węgierskich mieć jedynie może miejsce przez bogate prowincye austryackie, i pomyślność Węgier zawisła od wolnego związku z Austryą. Mężowie najznakomitsi byli pośrednikami otwartych w Wiedniu negocyacyj. Esterhazowie, Apponyowie, Forgasze wpływali na usunięcie niesnask i dzieło pojednania ciągle czyni postępy. Wielu z pomiędzy Was Panowie zna ten naród z pola bitwy, gdzieście w nim znaleźli godnego przeciwnika. Europa cała zna Węgry z historyi żywego oporu lub rycerskiego poświęcenia za dom Habsburgów. Lud taki łatwy jest do rozruchów; właściwe środki sprowadzają jednak pojednanie wszystko spodziewać się każe, ze czyste i szlachetne zamiary młodego monarchy Austryi cel zamierzony osiągną."

(Wiadomości bieżące.) Nadzwyczajny poseł króla Madagaskaru, Radama II. przyjmowany był przez księcia Napoleona d. 21. b. m. P. Montholon jeneralny konzul w Nowym Yorku przy-

był do Paryża w celu starania się o ambasadę w Pekinie, opróżnioną w skutek dymisyi p. Bourboulon. Konwersya renty postępuje bardzo leniwie i pomimo użycia wszelkich sprężyn, jest jeszcze rzecza bardzo nie pewna, czyli konwersya wyda owoce, których się po niej spodziewano. Poczynają już mówić o pożyczce 200 milionowej na przypadek gdyby z dopłaty do zamiany renty nie wpłynęła taka suma, jakiej się spodziewano.

Włochy.

(Odezwy.) Odezwy Garibaldego zyskały znów na wziętości, odkąd z Turynu na drodze półurzędowej oświadczono, że Garibaldi działa w zupełnem porozumieniu z królem Wiktorem Emanuelem. Przyjaciel więc ten Wiktora Emanuela pisze do towarzystw patryotycznych, i do tak zwanych komitetów przezorności, co następuje:

„Powszechne zebranie dnia 9. marca bogate być może w świetne rezultaty, jeżeli na niem wszystkie towarzystwa liberalne zastąpione będą. Uważam za rzecz potrzebną, ażeby wszystkie towarzystwa wysłały swych delegatów. Ufając w rozsądek Włoch, nie występuję z żadnemi radami. Program, który nas do Neapolu i Sycylii zaprowadził, i głosowanie ludu w październiku 1860 r., sprowadzić mogą szczytne dopełnienie powstania włoskiego. Gdyby mię nie zatrzymywały stosunki prywatne, to bym 9. marca sam do Genui przybył. Nie mogę jednak opuścić Caprery, i tam czekać będę na rezultaty zgromadzenia, spodziewając się, że mię takowe słuszną napełnią dumą.

Rosya i Królestwo Polskie.

Petersburg, 13. lutego. (Położenie odedworców.) — *H. B. H.* podaje następujące doniesienia: Przy rozwiązaniu kwestyi usamowolnienia włościan, los tak zwanych ludzi dworskich, których liczba blisko półtora miliona wynosi, a którzy służyli u dziedziców nie mając ani gospodarstwa, ani zagrody, ani roli, stał się bardzo dotkliwym. W Moskwie utworzyło się stowarzyszenie w zamiarze wspomagania tych nieszczęśliwych rodzin, które równie jak wszyscy poddani od wszelkich względem dziedziców powinności uwolnione zostały. Powyższe towarzystwo zwróciło głównie całą uwagę swoją na dzieci tych prawdziwych proletaryuszów; a ożywione duchem ludzkości posiada oraz statuta, które w niczem władzy rodzicielskiej nie zagrażają.

Grecya.

(Doniesienia z Grecyi.) Do *Donau Ztg.* donoszą z Aten pod d. 17. lutego: Ważne położenie, silna pozycya, jako też historyczne Nauplii wspomnienia skłoniły powstańców obrać ją za punkt środkowy swoich planów. Dowódzca twierdzy Pallamide kilka godzin strzelał na miasto. Powstańcy podeszli go zdradą, i za pośrednictwem stronników swoich, którzy z Aten przybyli, upewnili go, że w stolicy rewolucya zwyciężyła, że Król uciekł i t. d. Dowódzca otwarł bramy twierdzy, załoga połączyła się z powstańcami. 800 więźniów wypuszczono i uzbrojono. Jest w Nauplii 10 przywódzców powstania. Są to ludzie osławieni pod wszelkim względem. W Atenach spokój. Król udaje się do Koryntu. Trzech najczcigodniejszych jenerałów doradzało Królowi zorganizować pospolite ruszenie dla obrony tronu i państwa. — Według doniesień z Aten z 18. lutego, pisze *K. Ztg.*, izby przyjęły jednogłośnie wniosek wynurzyć swoje przywiązanie do dynastyi. Dnia 15. i 16. z wielu miejsc wojsko i gwardyę narodową wyprawiono do Nauplii, gdzie utworzył się rząd tymczasowy z sędziego Peturezas i czterech adwokatów złożony. W Nauplii uszanowano własność państwa, jak równie prywatną.

Turcya.

(Komisya długu państwa.) Z **Konstantynopola** pod dn. 15. lutego donoszą do *K. Z.*: Utworzona tu komisya długu państwa składa się z syndyków pożyczek zagranicznych. Oni mają utrzymywać kontrolę nad całym długiem państwa i czuwać, aby dochody obrócone były na pokrycie wydatków. Ciągle jeszcze trwają rozprawy względem zaciągu nowej pożyczki.

Nowy hat sułtański łączy ministeryum finansów z urzędem wielkiego wezyra.

Ameryka.

Nowy Jork, 7. lutego. (Wypadki wojenne.) Nad rzeką Tennesee położoną twierdzę Henry wzięli szturmem związkowi za pomocą siedmiu łodzi kanonierskich. Jenerał konfederacyi poddał się bezwarunkowo. 20 dział dostało się zwycięzcom. Ma być także przypuszczony szturm do twierdzy Donnelson. Obydwie te twierdze tem są ważniejsze, iż górują nad kolejami żelaznemi między Mamphis, Columbus i Bowling Green, a zajęcie ich ułatwia żeglugę na rzekach Tennessee i Cumberland. Jenerał Beauregard znajduje się w Nashville. W Richmond wybuchły zaburzenia. Dają się słyszeć okrzyki, niech żyje unia! Senat Washingtoński przyzwolił 10 mil. dolarów na budowę łodzi kanonierskich.

Fort Henry został zajęty dn. 6. lutego. Dowodził szturmem komandor Toote, walka trwała $1^1/_4$ godziny. Jenerał Tilgham z 60 ludźmi poddał się na łaskę lub niełaskę. Na związkowej łodzi kanonierskiej „Essex" pękł kocioł, w skutek czego 30 osób straciło życie. Wojsko związkowe lądowe nadciągło dopiero w samym końcu walki. Kawalerya niepokoi pierzchające zastępy konfederacyi. Tutejsza izba handlowa obliczyła, że wszelki system podatkowy zaradzi potrzebom państwa, jeżeli tylko rocznie przynajmniej 150 mil. dolarów przyniesie. Uchwaliła zaś wesprzeć rząd przyjęciem pieniędzy papierowych. — Przybył do Washingtonu konzul amerykański z Honolulu, i przywiózł wiadomość, że ztamtąd wyprawiono do Anglii ajentów z zamiarem zastawienia wysp. Sandwich.

Veracruz, 18. stycznia. (Czynności wojsk w Mexyku.) *Epoca* donosi: Pod Tejeria, 4 mile od Vera Cruz znajduje się obóz, a w nim batalion marynarki francuskiej, batalion żuawów, kompania marynarki angielskiej, batalion strzelców hiszpańskich i oddział inżynieryi hiszpańskiej. Dnia 18. o świcie, jenerałowie dowodzący siłami związkowemi, z batalionem hiszpańskim, kompania Francuzów, 50 Anglikami i oddziałem jazdy hiszpańskiej udali się do Medellin, założyli tam obóz, i związek między nim a obozem w Tejeryi urządzili. Przed wykonaniem tej operacyi jenerał mexykański Uraga, który pierwszą linią obrony dowodzi, został o tem zawiadomiony. Oświadczył, że przeszkody stawiać nie będzie. Zdaje się, że jenerałowie związkowi mają zamiar unikać wszelkiego starcia z wojskiem mexykańskiem. W głębi Mexyku panuje ciągła anarchia; wstrzymano wszelkie wypłaty z wyjątkiem tych, które odnoszą się do administracyi i wojny. Podatki na czas wojny podwyższono tak, że dwa razy tyle co poprzednio wynoszą.

Ostatnie wiadomości.

Berlin, 24. lutego. „National Ztg." pisze: Na dzisiejszem pierwszem posiedzeniu komisyi izby deputowanych wyznaczonej do kwestyi niemieckiej i włoskiej, zaczęły się rozprawy nad kwestyą niemiecką. Po przemowie prezydenta minister spraw zagranicznych wyjaśnił stanowisko rządu co do przedłożonych wniosków. Stanowisko rządu było już wyjaśnione w znanych notach ostatnich. Rząd uznaje potrzebę zjednoczenia państw niemieckich pod jednolitem przewodnictwem co do spraw wojskowych i dyplomatycznych, obok którego to przewodnictwa powinna istnieć reprezentacya parlamentarna. Ponieważ urzeczywistnienie takiego zjednoczenia zależy od układów, przeto nie można wyrazić się o jego rozciągłości.

Rząd uznaje, że izba deputowanych powołana jest wynurzyć swoje zdanie co do tej kwestyi, a orzeczenie jej zgodne z pojęciem rządu jest dla niego pożądanem. Mianowicie widzi rząd poparcie swoich usiłowań w projekcie Albrechta i towarzyszy (frakcya Grabowa). Projekt Schulzego i towarzyszy (partya postępu) zgadza się w prawdzie z poprzednim co do kierunku, ale trzyma się zasad, na które rząd przystać nie może. Projekt Bresgena nieodpowiada stanowisku rządowemu nawet co do kierunku.

Paryż, 25. lutego. W senacie margrabia Boissy powstał przeciw Anglii. Billault ubolewa nad nienawiścią Francyi do Anglii, podczas gdy polityka Cesarza usiłuje ją uspokoić.

Z Grecyi drogą urzędową donoszą, że powstańcy w cytadeli Nauplii mają żądać kapitulacyi.

„Monitor" donosi, że żądano konwersyi $50\frac{1}{2}$ milionów renty i 273.779 sztuk obligacyj trzydziestoletnich.

Turyn, 25. lutego. Baron Ricasoli twierdzi, że zebranie się biskupów w Rzymie więcej krajowi sprawiłoby złego jak religii dobrego.

Lizbona, 22. lutego. Nowe ministeryum składają: prezydent Loule, minister wojny Bandeira, robót publicznych Horla, spraw wewnętrznych Braucamp, sprawiedliwości Silva, finansów Avila.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 26. lutego.

Hotel rosyjski: PP. Czarniakowski Józef, z Kipiaczki.

Hotel Langa: Łapuszański Bol., z Czyżek.

Hotel angielski: Szafrański Jan, kanonik, z Mościsk. — Torosiewicz Michał, z Poltwi.

Zajazd Kuhna: Śliwiński Wład., z Bereznik. — Pomezański Jędrzej z Czerczy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 26. lutego.

PP. Ulaniecki Kwir., do Jaremkowa. — Br. Lewartowski Alex., do Złoczowa. — Obertyński Wacław, do Leszczkowa. — Niezabitowski Kwiryn, do Płuchowa. — Prągłowski Alex., do Komorowiec. — Czarnczyński Alex., do Polotur. — Jaworski Apol., do Ordowa. — Hr. Komorowski Wład., do Bilinki. — Dobrzański Wład., do Wroblaczyna. — Br. Czechowicz Wład., do Glinna. — Niezabitowscy Lubin, Fran. i Włodz., do Zameczka. — Bako Karol, do Manasterzysk.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 25. lutego 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	328.12	— 3.3	90.7	południowy	sł.	śnieg
2. god. po poł.	328.57	— 2.4	89 4	„	„	pochmurno
10. god. wiecz.	328 43	— 3.8	89 6	„	„	„

Wysokość śniegu 7 ".

T E A T R.

Dziś w teatrze niemieckim: **„Eulenspiegel“**, komedya w 3ch aktach.

Jutro na scenie polskiej: **„Czem kto wojuje, od tego ginie“**, obraz dramatyczny w 1 akcie Fran. Waligórskiego; **„Kobiety płaczące“**, komedya w 1 akcie z francuskiego, i **„Szkoda wąsów“**, operetka w 1 akcie L. Dmuszewskiego.

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 26. lutego.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 84.45. Metaliki po 5% za 100 zł. 70 65; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Wegier —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 838 —; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 201.80; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —. . .

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 137.10. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.54, dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 136.—.

Kurs lwowski.

Dnia 26. lutego.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	45	6	51
Dukat cesarski	„ „	6	47	6	51
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	20	11	30
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	14	2	17
Talar pruski	„ „	2	3	2	6
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	79	67	80	30
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	83	67	84	30
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	194	50	196	33
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	69	53	70	20
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	83	88	84	63

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 24. lutego.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	65 25	65.40
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	84.30	84 40
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	84 50	84.70
Z r. 1851, ser. B. po 5%	— —	—.—
Metaliki po 5%	70.40	70 60
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	70 60	71 —
dtto. „ 4½%	61.—	61 50
dtto. „ 4%	54 50	55.—
dtto. „ 3%	41 25	41 50
dtto. „ 2½%	35 50	37 50
dtto. „ 1%	14 25	14 50
Przez. do wylos. z r. 1839	140 —	140 50
„ 1854	91 —	91.50
„ 1860	91.70	91 80
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł	96 25	96 75
Renty Como po 42 lir. aus.	16.50	17.—
Wylos. obl. dawn długu państ. po 5%	68 50	69 —
„ „ 4½%	61 —	61 50
„ „ 4%	54.—	54 25
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	46.50	47.50
„ 3%	—.—	46.—
„ 2½%	45 —	45 50
„ 2¼%	—.—	39.—
„ 2%	34 50	35.—
„ 1¾%	—.—	30.50
dtto. z procent za granicą „ 5%	68 50	69 —
„ 4½%	60 —	61.—
„ 4%	53 —	53 50

B. Krajów koronnych (Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.)	pien.	towar.
Niższej Austryi	88 50	89.—
Wyż. Aust. i Salb.	86 50	87.50
Czech	90.—	90 25
Morawii	89.—	89 50
Szlązka	87 50	88 —
Styryi	87.50	88 50
Tyrolu	96.—	97.—
Kar., Krainy. i Wyb.	87.—	88.—
Węgier	71 —	71 50

Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł.	pien.	towar.
Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii	74.—	75.—
Galicyi	69.50	69 75
Siedmiogr. i Bukow.	68 50	69.—
Lom. wen. poż. z r. 1850	—.—	—.—
Wen. pożyczka z r. 1859	99 —	99 50
Dług Tyrolu po 5%	68.50	69.—
„ 4%	54.—	54.25
Dług Salcburga „ 3½%	46.50	47.50
„ 3%	38.—	38.50
Dług Krainy „ 2½%	32.—	32.50
„ 2%	25.—	25.50
„ 1¾%	21.50	22.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	16.—	17.—
„ 2½% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 2¼% za 100 zł.	12.—	13.—
„ 2% za 100 zł.	11.—	12.—
„ 1¾% za 100 zł.	10.—	11.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	837 —	839 —
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	201.70	200 90
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	658 —	660.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	2134.	2136.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	276.50	277.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	155.—	155.50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	128.—	128.50
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłata 180 zł. (90%)	273 —	274.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 160 zł. (80%)	195 —	195 50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	23.—	25.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k	81.—	82.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	710.—	720.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	160.—	162.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	158.—	162.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	437.—	438.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	228.—	230.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	396.—	398.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	400.—	402.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	195.—	200 —

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	103.—	103 25
10 „ 5%	97 50	98 —
przeznacz. do los. po 5%	90 75	91 —
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	—.—	—.—
przez. do los. po 5%	86.20	86.40
Gal. Tow. kred. po 4%	79.—	80.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.50	97.75
detto detto w srebrze uproc. za 100 zł. w. a.	101 75	102.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	148.—	149 —
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	96 75	97 25
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	138 75	139 25
Kol. Gloggn. za 100 zł.	80.50	81.50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.75	96.—
Lloyda za 100 zł.	90.—	92.—

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	128 40	128.60
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	99 75	100 25
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	126.	127.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	38.75	39.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	100.—	100 50
Salma „ 40 „ „	40 25	40 50
Palfiego „ 40 „ „	39.75	40.—
Clarego „ 40 „ „	36 75	37.—
St. Genois „ 40 „ „	37.—	37 25
Windischgrätza 20 zł. „	22.—	22.50
Waldsteina 20 „ „	24 50	25 —
Keglevicha 10 „ „	16.75	17 —

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	116.25	116 50
Augsburg za 100 zł. w. p.-n	116 25	116 40
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	203 —	203 —
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	116 50	116 70
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	102 65	102.65
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt	137 60	137 70
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	54 46
Marsylia za 100 fr.	—.—	54.50
Paryż za 100 fr.	54 50	54.60
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	6.54	6.55
dtto. pełnej wagi	6.54	6.55
Korona	18.95	19.—
20frankówka	10.99	11.—
Rosyjski impery.	11.28	11.30
Talar związkowy	2.05	2.05½
Srebro	136.50	136.65
Kurs korony w k. kasach	13 zł. 50 c	

KRONIKA.

(Nowe kopalnie złota w Indyach wschodnich.) W południowych dystryktach prezydencyi Bombaju odkryto obfite pokłady złota. Od wielu lat nadaremnie dociec usiłowano, zkąd pochodzi wszystko to złoto, które krajowcy przerabiają na ozdoby dla kobiet swoich i przystrajanie bożków pogańskich, i powszechnie przychylano się do tego mniemania, że niepodobna, aby niegdyś tak obfite pokłady złota w Indyach całkiem wyczerpane były, lecz że są ciągle podbierane w skrytości, jak kopalnie dyamentów od czasu zamieszek politycznych w Decanie. Spodziewano się mianowicie odkryć te pokłady na wybrzeżach malabarskich, których formacya geologiczna prawie taka sama jest jak w Australii. Według podania właśnie ta okolica uznaną była za najbogatszą w skarby mineralne, i wielu od dawien dawna, a nawet Maxymilian Müller w Oxfordzie, było tego zdania, że Malabar to biblijny Ophir. Major Wingate przed 15 laty pierwszy zebrał dowody, że w pomienionej prezydencyi złoto znajdować się musi. Rząd nie zwrócił na to uwagi. Dr. Clarke z Australii przedstawił rządowi, że z samego poglądu na indyjską kartę geologiczną może wskazać miejsca, w których się złoto znajduje. Rząd kazał mu odpowiedzieć na to przedstawienie, ale odpowiedź nie doszła na miejsce swego przeznaczenia. Tymczasem r. 1852 kapitan Aytoun w piasku rzeki Nullah, a raczej w łożysku, większą część roku suchem, znalazł złoto. Metal ten był jednak zbyt rozdrobniony, mennica oświadczyła, że nie może zrobić z niego użytku. Znowu minęło lat 10. Przed kilku dopiero miesiącami le Souef, rodem z Australii, który za interesami przybył do Indyj, usłyszał przypadkowo nieco o wyprawie kapitana Aytoun. Ponieważ sam trudnił się dawniej poszukiwaniem złota, z ciekawością więc wypytywał się o wszelkie najdrobniejsze szczegóły i wyprosił sobie pozwolenie robić poszukiwania, czy kopanie złota nie dałoby się z korzyścią przedsięwziąć. Utworzyło się towarzystwo akcyjne, które mu gwarantowało koszta, a rząd przyrzekł nie robić żadnej przeszkody. Przed dwoma miesiącami le Souef puścił się w drogę, teraz zaś donosi, że we wsi Soortoor w łożysku małej rzeki odkrył obfity pokład złota, którego też znaczna ilość znajduje się w piasku wzdłuż całego łożyska rzeki ciągnącej się na kilka mil angielskich.

Odkrył także żyły kwarcu, z którego większe jak w Australii zapowiada korzyści, ponieważ ta część Azyi nie była tak, jak cała Australia niegdyś morzem pokryta. W przekonaniu ta zaś utwierdza go okoliczność, że żyły kwarcu podobnie jak w Australii i Kalifornii ciągną się z północy na południe. Le Souef musiał wrócić do Bombaju po pompy itp. narzędzia, a najdalej za miesiąc będzie można wiedzieć bliższe szczegóły o skutku jego poszukiwań. Jeśli spełnią się jego nadzieje, można przewidzieć, jakie to tłumy wychodźców puszczą się niebawem w podróż do Indyj; rząd lęka się tego, bo cudzoziemcy nie zechcą szanować zwyczajów krajowych, a to może stać się przyczyną wielu zajść krwawych.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.